

Силабус навчальної дисципліни

ЕКСТРЕННА ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ОСОБИСТОСТІ

Ступінь вищої освіти – магістр

Рік навчання: 2; Семестр: 3

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, практичні

Назва курсу	Екстренна психологічна допомога особистості
Електронна версія курсу	

Коротка анотація до курсу: (додати короткий опис курсу).

Вивчення навчальної дисципліни полягає у: *засвоєнні* дефініцій: «стрес», «травматична подія», «травматичний стрес», «травма на шкалі часу», «салютогенний підхід», «нормалізація», «легітимація», «безперервність», «суїцидальна криза», «втрата», «горювання», «професійне вигорання», «втома від співчуття», «вторинна травматизація», «ресурсне відновлення»; *усвідомленні* впливу стресу на мозок і тіло людини, різновидів психологічних інтервенцій залежно від часу, що минув від моменту травматичної події, маркерів суїцидальної поведінки людини; особливостей горювання людини при втраті, моделі завдань горя Вільяма Вордена та моделі дуального процесу, факторів, що сприяють і запобігають професійному вигоранню на рівні особистості і колективу, принципів становлення резильєнтного суспільства, позитивних і негативних проявів каналів ресурсного відновлення; *відпрацюванні* протоколів самопомоги, допомоги тим, хто опинився в травматичній ситуації і її потребує, алгоритму допомоги людині, що перебуває у суїцидальній кризі, навичок надання підтримки і допомоги у горюванні, здатності здійснювати психодіагностичне дослідження особливостей професійного вигорання; *попередженні* симптомів вигорання, вторинної травматизації та втоми від співчуття; *розвиткові* резильєнтності, здатності визначати і в подальшому використовувати власні ресурсні канали, здатність вчасно помічати маркери професійного вигорання, технології роботи з моделлю «BASIC PH».

Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Психологічні навички самопомоги
Тема 2	Перша емоційна підтримка
Тема 3	Профілактика суїцидів
Тема 4	Утрата і горювання
Тема 5	TRiM протокол у визначенні рівня травмованості особистості
Тема 6	Профілактика синдрому професійного вигорання
Тема 7	Вторинна травматизація і втома від співчуття: шляхи запобігання
Тема 8	Салютогенний підхід у взаємодії з людьми, що долають наслідки травматичних подій
Тема 9	Безперервність як принцип формування особистої і соціальної резильєнтності
Тема 10	Модель ресурсного відновлення особистості

1. Формат курсу: Очний, змішаний.

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік;
- Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

3. Результати навчання:

- Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість;
- Виявляти та критично оцінювати організаційні та особисті потреби, пов'язані з ефективністю та розвитком людських ресурсів, визначати альтернативи для їх дослідження та розв'язання, здійснювати психологічний супровід особистості.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Практичні заняття	24
Самостійна робота	97

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – презентації, платформа MOODLE ДПУ.

Неформальна освіта –передбачено

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

1. Гершанов О. Той, хто йде з тобою шляхом. URL: https://drive.google.com/file/d/1uBCojogn89pSmxINiKL6rkgYMj3x_dOL/view?fbclid=IwAR0RUshavzHI8BqSYPUUryKsbvqdm8vMрPYWauYvitZSSIdOfWkZF1ZPWdw
2. Гершанов А. Макієнко Н. Шлях до зцілення: основи роботи з наслідками травматичних подій. Israel Trauma Coalition. К. :7БЦ, 2023. 120 с.
3. Кісарчук З. Г., Омельченко Я. М., Лазос Г. П., Литвиненко Л. І., Царенко Л. Г. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник. Київ: ТОВ «Видавництво «Логос». 2016. 207 с.
4. Посібник з навчального курсу з молодіжної роботи, інформованої про травму, проєкт (2022) / Назарій Боярський, Юлія Єлфімова, Наталія Макієнко, Олена Черних. URL: <https://rm.coe.int/posybnyk-trauma-informed-youth-works-ukr-digital-yfduii/1680a8ec2f>
5. Ресурсорієнтована модель стресодолаання BASIC PH. URL: <https://arpp.com.ua/blog/resursooriyentovana-model-stresodolannya-basic-ph/>

Допоміжна:

6. Екстремальна психологія : навчальний посібник /М. О. Сова, С. О. Деніжна, С. С. Митрофанова ; Державний податковий університет. Ірпінь, 2023. 346 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1cHhXQo2Gk6SiZQNG1MUJweDIC01VpEMS/view?pli=1>
7. Методичні рекомендації «Перша психологічна допомога. Алгоритм дій», опубліковано МОН України 5 квітня 2022 року URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/metodichni-rekomendaciyi-persha-psihologichna-dopomoga-algoritm-dij>
8. Павлюк М. М., Шепельова М. В. Сучасні психологічні технології надання психологічної допомоги сім'ям постраждалих у подоланні складних життєвих обставин : практичний посібник. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України 2020. URL : <http://psychology-naesua.institute/userfiles/files.pdf>
9. Перша психологічна допомога в гострих стресових ситуаціях : навчально-практичний посібник / Харківський національний університет внутрішніх справ, 2022. 88 с.
10. Петухова І.О., Заушнікова М. Ю., Клевець Л.М. Способи зниження рівня тривоги населення в умовах війни. Вісник Національного університету оборони України. Зб-к наук. праць. Київ : НУОУ, 2022. Вип. 4 (68). С. 123 – 129 (фахова стаття). URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/article/download/262311/259004>
11. Петухова І.О., Заушнікова М.Ю., Тонкопей Ю.Л. Динаміка рівня тривожності здобувачів вищої освіти у прикордонному регіоні в умовах війни. Габітус. 2023. №45. С. 59-63. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.45.9>. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2023/45-2023/9.pdf>
12. Петухова І. О., Заушнікова М. Ю., Каськов І. В. Психологічне благополуччя особистості в умовах війни Вісник Національного університету оборони України. 2023. 3 (73). С. 124 – 130 DOI: 10.33099/2617-6858-23-73-3-124-129. URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/issue/view/16701/9492>
13. Плетка О. Психосоціальна підтримка підлітків, що пережили страхіття війни : методичний посібник. К. : Центр реадптації та реабілітації «ЯРМІЗ», 2022. 54 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/pdf>
14. Полчанова Г. С., Л. В. Боримська. Психологічна підтримка під час війни : збірка листівок. Житомир, 2022. 61 с. URL: https://www.zhim.org.ua/eduka/psihologichna_pidrymka_pid_chas_viiny.pdf.
15. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / за наук. ред. Т. М. Титаренко ; НАПН України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

16. Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-14/tom-14-vipusk-1>
17. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. URL <http://dnpb.gov.ua/ua/>
18. Реєстр тестових методик України. URL : <https://vpa.org.ua/test-committee/reestr-testovih-metodik-ukrayni/>
19. Психологічний журнал URL: <https://apsijournal.com/index.php/psyjournal/indexing>

Міжнародні видання:

20. Dolynska L., Zaushnikova M. Formation of communicative competence of the future speech therapist in the process of professional training. *Polish journal of science*. Warszawa : Global Science Center LP. 2020. №34. VOL. 2. P. 64-67.
21. Iryna V. Ievtushenko, Yevheniia M. Kaliuzhna, Olena O. Nezhynska The study of the self-development model in the context of structural security of the individual integrity (Дослідження моделі саморозвитку в контексті структурної забезпеченості цілісності особистості). *Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment*, Vol. 8, No. 3, 2020, pp. 288-297. URL : <https://www.lifescienceglobal.com/journals/journal-of-intellectual-disability-diagnosis-and-treatment/volume-8-number-3/82-abstract/jiddt/4020-abstract-the-study-of-the-self-development-model-in-the-context-of-structural-security-of-the-individual-integrity>